

UDENRIGSMINISTERIET

Den 16. november 2014

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til
Udenrigsministeren af 16. oktober 2014 –
efter ønske fra Nikolaj Villumsen (EL).
URU alm. del – spørgsmål 8

URU alm. del spørgsmål 8:

Ministeren bedes sende en fyldestgørende tidslinje med redegørelse for forløbet omkring den eventuelle løsladelse/udveksling af den 26-årige mistænkte for attentatforsøget på Lars Hedegaard – herunder hvornår ministeriet henholdsvis ministeren blev opmærksom på sagen.

Svar:

Udenrigsministeriet skal, for så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører forløbet i sagen, henvise til den vedlagte tidslinje, udarbejdet af Justitsministeriet med bidrag fra Københavns Politi og Udenrigsministeriet.

Anmodning om udlevering til brug for straffesager henhører under Justitsministeriets område. Udenrigsministeriets rolle er primært at bistå Justitsministeriet og myndighederne på dette område, eksempelvis i forbindelse med overlevering af udleveringsanmodninger. Udenrigsministeriet har som selvstændigt område den konsulære bistand til fængslede i udlandet. Hvis en udleveringssag får betydning for det bilaterale forhold mellem to lande, som det jo er sket i denne sag, er det selvsagt også Udenrigsministeriets opgave at forestå den diplomatiske og politiske håndtering.

I den konkrete sag gør der sig det særlige forhold gældende, at den nordiske politiforbinderes officer har kontorfællesskab med ambassaden. Forbinderes officeren modtager i henhold til de gældende retningslinjer instruktion direkte fra Rigspolitiet og varetager sine sager selvstændigt. Men kontorfællesskabet med ambassaden fremmer den løbende informationsudveksling og støtte, og det har også været gældende i denne sag.

Udenrigsministeriet er via ambassaden i Ankara og generalkonsulatet i Istanbul involveret i udleveringssagen fra den indledes, idet det danske justitsministeriums udleveringsbegæring i overensstemmelse med sædvanlig praksis i sager uden for EU og Norden oversendes ad diplomatisk vej.

Ambassaden og generalkonsulatet varetager endvidere den konsulære bistand til den fængslede herunder ved besøg. Som det fremgår af tidslinjen modtager generalkonsulatet fredag den 29. august et afslag på en besøgsanmodning. Afslaget er, som det ligeledes fremgår af tidslinjen, vedlagt et brev fra Maltepe fængslet dateret 28. august 2014. Det anføres i afslagsbrevet, at den pågældende er blevet udleveret fra fængslet for at blive udleveret til sit land. Afslaget videresendes samme dag til politiforbinderes officeren i Ankara. Denne retter samme dag telefonisk henvendelse til både det tyrkiske justitsministerium, retten i Bakirköy og Maltepe fængslet.

Afslag på besøgsanmodninger er ikke i sig selv usædvanlige, og efter paragraf 36 i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser skal retten til at besøge fængslede statsborgere udøves ”i overensstemmelse med opholdsstatens love og bestemmelser”. Dvs., at opholdslandets myndigheder har adgang til nærmere at regulere omfang af besøg, tidspunkter for besøg mv. Afslaget af den 29. august med den begrundelse – at den pågældende er blevet udleveret fra fængslet for at blive udleveret til sit land – giver således ikke på daværende tidspunkt Udenrigsministeriet anledning til overvejelser om særlige skridt ud fra konsulære betragtninger.

I det videre forløb er der, som det fremgår af tidslinjen, i september en række kontaktforsøg og forespørgsler fra de danske justitsmyndigheder til de tyrkiske myndigheder i sagen. I kraft af den løbende kontakt mellem ambassaden og politiforbindelsesofficeren kan ambassaden følge disse bestræbelser. Ambassaden søger via den løbende kontakt til politiforbindelsesofficeren at støtte disse bestræbelser bedst muligt, herunder med råd om mulighederne for at rejse sagen på diplomatisk niveau overfor de tyrkiske myndigheder. Ambassaden nævner ligeledes dette aspekt over for Udenrigsministeriets Borgerservice den 29.-30. september med fokus på, hvorledes sagen i givet fald kunne bringes op diplomatisk i de bilaterale relationer, såfremt justitsmyndighederne måtte fremsætte en anmodning herom, og hvis Politiets Efterretningstjenestes igangværende bestræbelser via den tyrkiske efterretningstjeneste ikke gav resultater.

Justitsministeriet orienterer under et møde i anden anledning onsdag den 1. oktober Udenrigsministeriet om status i sagen, og at man på daværende tidspunkt afventer en tilbagemelding fra Politiets Efterretningstjeneste om resultatet af henvendelse i sagen til den tyrkiske efterretningstjeneste. Udenrigsministeriet modtager dagen efter, torsdag den 2. oktober, fra ambassaden Ankara en orientering fra den nordiske forbindelsesofficer om, at den pågældende ikke længere er fængslet. Denne orientering er ligeledes sendt til politiet. Den pågældendes status er på daværende tidspunkt efter politiets vurdering dog fortsat uafklaret, jfr. tidslinjen.

Mandag den 6. oktober om eftermiddagen får Udenrigsministeriet fra den nordiske politiforbindelsesofficer i Ankara via ambassaden i Ankara meddelelse om, at Københavns Politi i forbindelse med en afhøring af et familiemedlem til den pågældende har fået oplysninger, der yderligere underbygger forlydendet om, at den pågældende er blevet løsladt. Udenrigsministeriet sender øjeblikkelig denne mail videre til Justitsministeriet.

Efter anmodning af tirsdag den 7. oktober 2014 fra Justitsministeriet sender Udenrigsministeriet onsdag den 8. oktober 2014 via ambassaden i Ankara en diplomatisk note til det tyrkiske udenrigsministerium, hvori de tyrkiske myndigheder anmodes om at oplyse, om den pågældende er blevet løsladt og om at redegøre for, hvad der sket. Da sagen herved vedrører det bilaterale politiske forhold mellem Danmark og Tyrkiet, bliver udenrigsministeren orienteret. Det sker også den 8. oktober. Udenrigsministeren orienterede derefter så hurtigt som muligt de udenrigspolitiske ordførere, de fleste torsdag den 9. oktober.